

KULTUR.

Bättre bio. Nu renoveras SF:s paradbiograf i Stockholm. Rigoletto får färre biostolar men en egen restaurang. **SID 2**

ANDERS JOHANSSON: "Anders Olsson är en utmärkt guide genom det kanoniserade modernistiska landskapet" **SID 4**

Bönerop från Kairo till världen

Kairos 30 000 böneutropare är på väg att bytas ut mot en radiosänd röst. Dramaten visar i veckan den hyllade föreställningen "Radio muezzin", där fyra böneutropare berättar om sina liv. **Sid 3**

FOTO: SCANPIX

MATKASSE & RECEPT HEM TILL DÖRREN

Recept med nyttiga och näringsberäknade måltider av dietist Lina Gebäck. Priset gäller för 5 middagar för 4 personer. Fraktfritt. Beställ enkelt redan idag på linasmathasse.se och ange din rabattkod: **EKONOMI**

Ordinarie pris **749:-** Nu till prova-på-pris!

BILLIGARE ÄN I BUTIK!

499:-

LINAS MATKASSE

Det tysk-schweiziska konstnärskollektivet Rimini Protokoll ligger bakom "Radio muezzin" där böneutropare från Kairo berättar sina historier från det egyptiska kontrollsamhället. På bilden Mohamed Ali Mahmoud Farag.

FOTO: BRAUN/DRAMA-BERLIN.DE

Röster från Kairos vardag

Fyra böneutropare från Kairo ställer sig i morgon på Dramatens scen. Den tyske regissören Stefan Kaegis struntade i professionella skådespelare för att få "Radio muezzin" så äkta som möjligt.

SEDAN FLERA HUNDRA ÅR tillbaka har utvalda muezziner, böneutropare, i muslimska länder signalerat när det är dags för bön. Men i Egyptens huvudstad Kairo håller de omkring 30 000 böneutroparna på att bytas ut och ersättas av en enda standardiserad radiosänd röst. Med den tystnar de individuella böneutroparnas röster.

I föreställningen "Radio muezzin" vill det tysk-schweiziska konstnärskollektivet Rimini Protokoll berätta historien om Kairos böneutropare. I stället för att göra en klassisk föreställning har de valt att låta fyra riktiga böneutropare och en radiotekniker berätta om sina liv. Regissören Stefan Kaegi kallar dessa vanliga människor för "experter". Med deras röster vill han berätta om ett Kairo som västvärlden sällan kommer i kontakt med.

– Jag var i Kairo när jag såg en artikel i tidningen som berättade om hur alla de här olika rösterna skulle ersättas av en enda. Jag undrade vad som händer med personerna som riskerar att bli av med sina jobb när den moderna teknologin tar över?

Stefan Kaegi gick runt från moské till moské och pratade med olika böneutropare. Flera av dem sade samma sak, de ville att Kaegi skulle berätta deras historier, men att han i så fall skulle göra det på riktigt.

– Använd dig inte av skådespelare, sa de.

– Böneutroparna var rädda för att det skulle bli fel och bara bygga på fördomar. De ville att allt i föreställningen skulle vara på riktigt, säger Stefan Kaegi.

KAEGI BESÖKTE 40 olika moskéer innan han hittade de fyra böneut-

roparna som nu åker världen runt och berättar sitt livs historia. Publiken får möta en blind Koranlärare som varje dag tillbringar två timmar på en buss för att komma till moskén, en jordbrukarson som varje dag går till sitt arbete och dammsuger mattan i en moské.

Dessutom får man lära känna en elektriker som efter en allvarlig olycka lärt sig Koranen utantill och vars kassetband är väldigt populära bland taxichaufförer i huvudstaden. Dessutom står en före detta tyngdlyftare som kommit tvåa i världsmästerskapen i Koranrecitation på scen.

– Alla på scenen talar sitt eget språk, för att folk ska förstå använder vi oss av översättning. Det känns väldigt viktigt, säger Stefan Kaegi.

KONSTNÄRSKOLLEKTIVET Rimini Protokoll håller till i Berlin och består, förutom av Stefan Kaegi, av Helgard Haug och Daniel Wetzel. De gör teaterstycken men även radio och olika konstinstallationer tillsammans. Likt i "Radio muezzin" låter de ofta vanliga människor komma till tals. De jobbar även med att låta föreställningarna

vara levande och formas med tiden.

"Radio muezzin" hade premiär i Berlin under våren 2009. Den visades på Helsingborgs stadsteater i höstas. Sedan dess har bland annat revolutionen i Egypten och president Mubaraks avgång gjort att föreställningens innehåll förändrats.

– Personerna i föreställningen var ju med under revolutionen och berättar så klart vad som hände dem då. Men redan innan dess handlade pjäsen om Mubaraks makt och om kontrollsamhället, men det var inte så explicit. Man var tvungen att läsa mellan raderna för att förstå att den var politisk då, säger Stefan Kaegi.

Hur har det varit att resa runt i världen och möta publiken med den här föreställningen?

– Vi ville ge européerna en annan och mer komplex bild av Mellanöstern än den vi ser på tv, som ofta handlar om arga muslimer och krig. En bild som gör att många ser muslimer som potentiella islamister eller till och med terrorister, säger Stefan Kaegi.

– När vi satte upp "Radio muezzin" i Paris bestod publiken till stor del av muslimer. Under ett samtal efter föreställningen sade flera av dem att de aldrig känt sig inbjudna till teatern förut. Att de aldrig varit på en föreställning som vänt sig direkt till dem och som fick dem att känna sig som en del av den finkulturella världen. Då känner man att man i alla fall har lyckats med någonting.

CARINA JÖNSSON
carina.jonsson@dn.se

"Radio muezzin" har turnerat runt i världen

■ "Radio muezzin" registreras av Stefan Kaegi, som ingår i det tysk-schweiziska konstnärskollektivet Rimini Protokoll.

■ Föreställningen sattes upp i Berlin för första gången under våren 2009

och har sedan turnerat runt i världen. Den spelades på Helsingborgs stadsteater under hösten 2010.

■ Pjäsen spelas under två kvällar på Dramatens lilla scen, den 17 och 18 augusti.